

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

підготовки бакалавра
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 051 Економіка
освітньо-професійної програми Економіка та безпека бізнесу

Силабус освітнього компонента ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ підготовки бакалавра у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка, за освітньо-професійною програмою Економіка та безпека бізнесу

Розробник: Шостак Л.В., доцент кафедри економіки і торгівлі, кандидат економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми

Ігор ЧУЛПА

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі

Протокол 1 від 29.08.2024 р.

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки 051 Економіка Економіка та безпека бізнесу Перший (Бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 1
		Лекції 22 години
		Практичні (семінарські) 22 години Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 68 годин
		Консультації 8 годин
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська
Сторінка курсу в MOODLE		https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2974

II. Інформація про викладача

ПІБ – Шостак Людмила Василівна

Науковий ступінь – кандидат економічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Контактна інформація:

Телефон: 050-378-48-82

Електронна пошта: Shostak.Lyudmyla@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G ВНУ імені Лесі Українки

Дні занять розміщено на <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Освітній компонент «Економіка праці та соціально-трудові відносини» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін за першим освітнім рівнем. Предметом освітнього компонента є економічні, соціальні та організаційно-правові аспекти праці, зайнятості, трудових ресурсів та соціально-трудових відносин, що виникають між працівниками, роботодавцями, державою та іншими суб'єктами економіки у процесі їхньої взаємодії.

2. Пререквізити: Вивчення освітнього компонента базується на знаннях, уміннях і навичках, які здобувачі освіти отримали під час здобуття повної загальної середньої освіти. Освітній компонент є суміжним із такими освітніми компонентами, як Макроекономіка.

Постреквізити: Вивчення освітнього компонента сприятиме кращому засвоєнню такого освітнього компонента, як Теорія соціально-економічної безпеки, Мікроекономіка

Мета і завдання освітнього компонента.

Мета – формування у здобувачів освіти системного розуміння економіки праці, сучасних механізмів функціонування ринку праці, принципів управління трудовими ресурсами, а також основ соціально-трудових відносин для ефективного застосування отриманих знань у професійній діяльності.

Завдання: ознайомити здобувачів освіти з основними теоретичними підходами до вивчення економіки праці; пояснити сутність і особливості ринку праці, його елементів і регулювання; вивчити основи соціально-трудових відносин, їх роль у забезпеченні стійкого розвитку суспільства;

навчити здобувачів освіти аналізувати стан ринку праці, визначати ключові тенденції і проблеми; ознайомити з методами оцінки ефективності використання трудових ресурсів; розглянути способи регулювання трудових відносин у різних організаційно-економічних умовах; ознайомити здобувачів освіти із сучасними проблемами зайнятості, безробіття, міграції та нерівності в сфері праці; пояснити підходи до оцінки вартості робочої сили та справедливої оплати праці; вивчити механізми мотивації праці та їх вплив на ефективність роботи організацій; формувати усвідомлення важливості соціального партнерства, етики та корпоративної соціальної відповідальності у трудових відносинах; розглянути механізми захисту прав працівників та вирішення конфліктів у соціально-трудовій сфері.

Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

Спеціальні компетенції

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

Програмні результати навчання

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

4. Структура освітнього компонента

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Консуль- тації	*Форма контролю / Бали**
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти економіки праці						
Тема 1. Праця як найважливіший чинник виробництва	10	2	2	6	-	О,Т,П/4
Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал	11	2	2	6	1	О,Т,РЗ/ 4
Тема 3. Ринок праці та його регулювання	15	4	4	6	1	О,Т/ 4
Тема 4. Зайнятість та безробіття	10	2	2	6	-	О,Т,РЗ/ 4
Тема 5. Політика доходів та рівень життя	11	2	2	6	1	О,Т,РЗ/ 4
Разом за модулем 1	57	12	12	30	3	Макс. оцінка 20
Змістовий модуль 2. Соціально-економічні відносини						
Тема 6. Соціально-трудові відносини як система	11	2	2	6	1	О,Т/ 4

Тема 7. Моніторинг соціально-трудової сфери	11	2	2	6	1	О,Т/ 4
Тема 8. Соціальне партнерство	13	2	2	8	1	О,Т/ 4
Тема 9. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин	13	2	2	8	1	О,Т/ 4
Тема 10. Продуктивність і ефективність праці	15	2	2	10	1	О,Т,РЗ/ 4
Разом за модулем 2	63	10	10	38	5	Макс. оцінка 20
Види підсумкових робіт:						
Модульна контрольна робота 1						30
Модульна контрольна робота 2						30
Всього годин / Балів	120	22	22	68	8	100

Форма контролю*: Т – тести, РЗ – розв’язування задач, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти (СРЗО) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено вивчення лекційного матеріалу, робота з вивчення рекомендованої літератури, вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни, підготовка до практичних занять, тестування, контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за питаннями для самоконтролю.

Завдання самостійної роботи здобувачів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані; не мають логічних і розрахункових помилок. Прийом і консультування щодо виконання завдань самостійної роботи здобувачів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Питання та завдання для самостійної роботи визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2974#section-10>

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов’язковим компонентом вивчення навчальної дисципліни. Про відсутність з поважних здобувачі освіти зобов’язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (<http://surl.li/qbxvmw>).

Визнання можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені силабусом навчальної дисципліни: 4 бали до оцінки за екзамен за Сертифікат курсу «Соціальне підприємництво та конкурентоспроможність» - <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/309>

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передусє семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату.

Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-2 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо додаткових (бонусних) балів. За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, спортивних змаганнях, мистецьких конкурсах тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Додаткові (бонусні) бали, які за тематикою відповідають освітньому компоненту, зараховуються за такі види робіт: опублікована наукова стаття у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікація тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; - підготовка та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 7 балів; – перемога у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт, конкурсі дипломних і магістерських робіт – 15 балів; – подача проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється з урахуванням результатів модульних контрольних робіт без складання екзамену, якщо здобувач вищої освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компонента, і набрав при цьому не менше 75 балів. Така оцінка виставляється та заноситься до екзаменаційної відомості й індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти у день проведення екзамену за умови його обов'язкової присутності. У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки за результатами поточного оцінювання та модульних контрольних робіт, або за бажанням підвищити рейтинг (згідно силабусу освітнього компонента) здобувач вищої освіти складає екзамен у формі тестового контролю. При цьому на екзамен виноситься 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Екзамен проводиться у формі комп'ютерного тестування у системі тестування Moodle згідно затвердженого розкладу. База тестування містить 120 тестових завдань з однією вірною відповіддю з 10 тем. Кожне запитання оцінюється в 0,5 бали. Максимальна оцінка 60 балів. Тестові запитання складено відповідно до програми курсу. Тестові запитання визначені відповідними темами освітнього компонента та містяться в електронному курсі у веб-середовищі системи управління навчанням Moodle: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=2974#section-10>

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/ukitbu>).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано

60–66	Достатньо	Е	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Акулов М. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 328 с.
2. Економіка праці і соціально-трудові відносини [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра, за спеціальністю 051 «Економіка» / О. І. Іляш, Н. О. Черненко, О. А. Шевчук, О. О. Трофименко, С. С. Гринкевич, Я. І. Глущенко. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2023. 371 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/63581>
3. Економіка праці й соціально-трудові відносини : навчальний посібник / В. А. Ткачук [та ін.]. - Київ : Видавничий центр НУБіП України, 2022. 616 с. URL: <https://dglb.nubip.edu.ua/handle/123456789/9283>
4. Іваницька С. Б., Галайда Т. О. Економіка праці й соціально-трудові відносини: навч. посіб.. Полтава: ПолтНТУ ім. Юрія Кондратюка, 2019. 217 с.
5. Кобеля З. І., Тодорюк С. І., Водянка Л. Д., Філіпчук Н. В. Економіка праці і соціально-трудові відносини: методичний посібник для проведення семінарських та практичних занять. Чернівці: Рута, 2019. 80 с
6. Назарова Г. В., Агавердієва Х. Ф., Аграмакова Н. В. та ін. Економіка 17 праці: навч. посіб. / за заг. ред. Г. В. Назарової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 330 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/22471>

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
4. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
5. Державний служба статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>
7. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
8. Інтернет-портал «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua>
9. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua>
10. Офіційний сайт Інституту демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи Національної академії наук України. URL: <http://www.idss.org.ua>